

**BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET**
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Vejledning til gruppeprøve
(forsøgsprøve) i tysk i 9. og
10. klasse (2023/2024 og
2024/2025)

Vejledning til gruppeprøve (forsøgsprøve) i tysk i 9. og 10. klasse (2023/2024 og 2024/2025)
November 2023

Design: Center for Kommunikation og Presse

Denne publikation kan ikke bestilles.

Der henvises til webudgaven.

Publikationen kan hentes på:

www.uvm.dk

Børne- og Undervisningsministeriet

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Teglholmsgade 1

2450 København SV

Indhold

Indledning.....	4
1 Mundtlig prøve.....	5
1.1 Oversigt over prøveforløbet (gælder både 9. og 10. klasse).....	5
1.2 Prøveform og prøvens forløb.....	5
1.2.1 Tekstopgivelser og temaer.....	6
1.2.2 Gruppedannelse.....	7
1.2.3 Forberedelse og vejledning før prøven: Lodtrækning, selvvalgt emne, disposition og kilder.....	7
1.2.4 Prøveoplæg.....	8
1.2.5 Eksaminationen.....	8
1.3 Hjælpe midler.....	9
1.4 Bedømmelse og vurderingskriterier.....	10
1.4.1 Censors rolle.....	11
2 Ordliste.....	13
Bilag 1 Vejledende karakterbeskrivelse for den mundtlige forsøgsprøve i 9. klasse.....	14
Bilag 2 Vurderingsskema for den mundtlige forsøgsprøve i 9. klasse.....	15
Bilag 3 Vejledende karakterbeskrivelse for den mundtlige forsøgsprøve i 10. klasse.....	16
Bilag 4 Vurderingsskema for den mundtlige forsøgsprøve i 10. klasse.....	17
Bilag 5 Beskrivelse af kultur- og samfundsforhold som et element i prøven.....	18

Indledning

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet gennemfører i skoleårene 2023/2024 og 2024/2025 et forsøg med gruppeprøve i mundtlig tysk og fransk i 9. og 10. klasse. Denne vejledning har til formål at udfolde den forsøgsbaserede gruppeprøve i mundtlig tysk, så skolens ledelse og lærere har kendskab til rammer og krav og kan få svar på de spørgsmål, der måtte være i forbindelse med forberedelse og afholdelse af forsøgsprøven.

Vejledningen omhandler forsøgsprøven i mundtlig tysk i 9. og i 10. klasse. Der er enkelte forskelle på forsøgsprøven, alt efter om den afholdes i 9. klasse eller i 10. klasse. Det gælder navnlig ifm. tekststopgivelser, antal temaer og vurderingskriterier. Det er tydeligt markeret i vejledningen, når der er forskelle på 9.- og 10.-klasseprøven.

Forsøget ændrer ikke på Fælles Mål. Det betyder, at kompetencemål for tyskfaget stadig er omdrejningspunktet for faget. Med andre ord skal skoler, der deltager i forsøget, fortsat følge de bindende rammer for undervisningen i tysk, jf. Fælles Mål.

Eleverne skal inden forsøgsprøven orienteres om prøvens forløb, krav og vurderingskriterier.

Gruppeprøven for henholdsvis 9. og 10. klasse

For 9. klasse gælder:

Den mundtlige prøve i tysk er en obligatorisk udtræksprøve og aflægges, hvis klassen trækker tysk som udtræksfag. Hvis klassen er tilmeldt forsøgsordningen, aflægges klassen prøven som gruppeprøve.

Prøven kan også aflægges i 9. klasse som frivillig prøve. Aflægges der frivillig prøve i mundtlig tysk i en klasse, der er tilmeldt forsøgsordningen, skal prøven aflægges som gruppeprøve.

For 10. klasse gælder:

Prøverne i tysk i 10. klasse er frivillige, og de kan sammensættes ud fra elevernes valg, ønsker og behov. Hvis en elev indstiller sig til prøven i mundtlig tysk skal eleven aflægge prøven som gruppeprøve, såfremt eleven går i en klasse, der er tilmeldt forsøgsordningen.

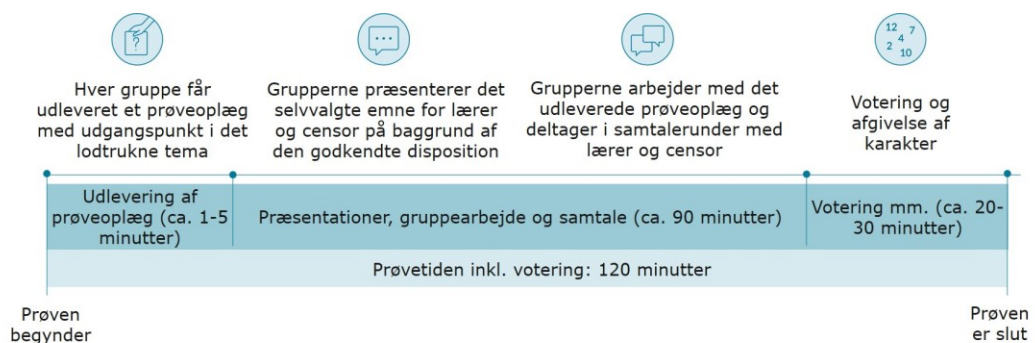
1 Mundtlig prøve

1.1 Oversigt over prøveforløbet (gælder både 9. og 10. klasse)

Figur 1 Forløbet frem mod prøven

Figur 2 Prøvedagen

1.2 Prøveform og prøvens forløb

Forsøgsprøven i mundtlig tysk for 9. og 10. klasse er en gruppeprøve med gruppestørrelser på 2 til 3 elever. Det anbefales, at der i prøvelokalet maksimalt er 10 elever til stede i hver prøverunde à 2 timer.

Forsøgsprøven varer 2 timer inklusiv karakterfastsættelse, hvoraf der afsættes ca. 90 minutter til examinationen.

Grupperne eksamineres med udgangspunkt i dels en forberedt præsentation baseret på et selvvalgt emne inden for et lodtrukket tema, og dels i et ukendt prøveoplæg med arbejdsspørgsmål til det lodtrukne tema.

Eleverne bedømmes individuelt, og hver elev modtager således en individuel karakter. Det vil sige, at elever, der går til prøve i samme gruppe, ikke nødvendigvis får samme prøvekarakter.

Prøven kan i særlige tilfælde afholdes som individuel prøve

Skolens leder kan i særlige tilfælde beslutte, at en prøve, der er tilrettelagt som gruppeprøve, i stedet tilrettelægges som en individuel prøve for en elev, når dette er begrundet i hensyn vedrørende eleven (jf. § 22, stk. 2 i [prøvebekendtgørelsen](#)).

Fravigelse af kravet om gruppeprøve kan også ske med udgangspunkt i regler om særlige prøvevilkår. Læs mere i Vejledning om prøver på særlige vilkår og fritagelser:

<https://www.uvm.dk/folkeskolen/folkeskolens-proeвер/proevetilrettelaeggelse/proeвер-paa-saerlige-vilkaar/proeve-paa-saerlige-vilkaar-og-fritagelser>

1.2.1 Tekstoppgivelser og temaer

Det kortlægges, gerne i samarbejde med eleverne, hvilke temaer og tilhørende tekster, der skal opgives til prøven ud fra indholdet i årets undervisning. Tekstoppgivelserne skal udgøre:

- 20-30 normalsider for **9.-klasseprøven**
- 30-40 normalsider for **10.-klasseprøven**.

Tekstoppgivelserne skal være af passende sværhedsgrad og omfatte skønlitteratur og sagprosa. En normalside er 1.300 bogstaver (eksklusiv mellemrum). Herudover opgives minimum 5 eksempler på æstetisk¹ eller multimodal* tekst. Bemærk at nogle teksttyper kan opgives enten som almindelig tekst, æstetisk tekst eller multimodal tekst afhængigt af, hvordan der er blevet arbejdet med teksten i undervisningen.

Opgivelserne skal som udgangspunkt være fælles for hele klassen. For enkelte elever/grupper af elever, der fx skal aflægge prøve på særlige vilkår eller har skiftet skole, kan der laves individuelle opgivelser. I tilfælde af individuelle opgivelser skal en oversigt over elever og tekstoppgivelser, fx i form af et afkrydsningsskema, vedlægges opgivelserne til censor.

Alle tekstoppgivelserne skal være på tysk, dog kan tysksprogede film opgives med danske (eller norske/svenske) undertekster. Det vil sige, at der fx ikke kan opgives en reklamevideo, hvor lyden er engelsk, og teksten er tysk. For normalsiderne angives titel, forfatter, forlag, blad eller tidsskrift samt normalsideantal. Ved æstetiske* og multimodale* tekster angives titel, kunstner og årstal, eller der kan angives et link til den anvendte hjemmeside i form af en url.

Tekstoppgivelserne skal afspejle undervisningen, repræsentere tyskfaget alsidigt og afspejle kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande (se beskrivelse af kultur- og samfundsforhold som et element i prøven i [bilag 5](#)). Det betyder blandt andet, at flere tysktalende lande skal være repræsenteret i tekstoppgivelserne.

Skolens leder kvalitetssikrer, at opgivelserne lever op til kravene, og underskriver opgivelserne, inden de sendes til censor sammen med det øvrige prøvemateriale (prøveoplæg, dispositioner, kilder og praktiske oplysninger). Materialet skal være censor i hænde senest 14 kalenderdage før prøven.

Tekstoppgivelserne skal inddeles i **et passende antal temaer (f.eks. 4) for 9. klasse, og 4-6 temaer for 10. klasse**. Forud for prøven trækker hver gruppe ét af disse temaer ved lodtrækning (se afsnit 1.2.3).

¹ Ord markeret med * er forklaret i ordlisten, som kan findes i kapitel 2.

1.2.2 Gruppedannelse

Eleverne aflægger forsøgsprøven i grupper à 2 til 3 elever. Det er lærerens ansvar at sørge for gode rammer omkring gruppedannelsesprocessen. Eleverne kan med fordel opfordres til at danne grupper ud fra deres forskellige kompetencer, så gruppens medlemmer tager hensyn til og udnytter hinandens styrker, og således at de samtidig støtter hinanden. Det er hensigtsmæssigt, at grupperne er blevet dannet i god tid inden lodtrækning af temaet.

For at kvalificere gruppedannelsen kan det desuden være hensigtsmæssigt, at læreren løbende i undervisningen sammensætter forskellige mindre arbejdsgrupper, så eleverne prøver at arbejde sammen bredt på tværs af klassen.

Prøven kan i særlige tilfælde afholdes som individuel prøve (se afsnit 1.2).

1.2.3 Forberedelse og vejledning før prøven: Lodtrækning, selvvalgt emne, disposition og kilder

Tidligst 10 skoledage inden de skriftlige prøver begynder, trækker hver gruppe lod blandt ét af de temaer, der er blevet formuleret af læreren på baggrund af tekstopgivelserne. Inden for det lodtrukne tema vælger gruppen i samråd med læreren et selvvalgt emne, inden for hvilket de skal udarbejde en fælles disposition, som skal præsenteres på prøvedagen. Et eksempel på et selvvalgt emne kan være håndbold eller fankultur, hvis det lodtrukne tema for eksempel er sport. Det selvvalgte emne skal give gruppen mulighed for at anvende viden om kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande (se [bilag 5](#)).

Ud fra det selvvalgte emne udarbejder gruppen, med vejledning fra læreren, en disposition for den mundtlige præsentation, som gruppen skal give indledningsvist under prøven. Læreren afsætter undervisningstid til gruppernes arbejde med det selvvalgte emne.

Den færdige disposition godkendes af læreren og underskrives af læreren samt alle elever i gruppen. Den underskrevne disposition skal være censor i hænde senest 14 kalenderdage, før prøven afholdes. Efter udarbejdelsen og underskrivelse af dispositionen ophører lærerens vejledning om prøven. Grupperne må dog gerne arbejde videre i undervisningen med tekstopgivelserne samt det forberedende arbejde med deres præsentationer.

Hvis en gruppe undlader at aflevere sin disposition, kan gruppen ikke aflægge forsøgsprøven.

Dispositionen skal indeholde:

- titel på det lodtrukne tema og gruppens selvvalgte emne
- stikord til, hvad gruppen vil præsentere ved eksaminationen
- en oversigt over anvendte kilder
- underskrift fra gruppemedlemmerne og læreren.

Dispositionen skal være på tysk og tjene som oversigt for gruppe, eksaminator og censor. Dispositionen skal være i stikordsform men må gerne indeholde chunks*. Dispositionen kan også indeholde billeder. Hvis der også er tekst på billedet, skal teksten være på tysk. Den samlede varighed af gruppens præsentation skal afspejles i dispositionens omfang (hver elev skal præsentere i ca. 2-3 minutter, se afsnit 1.2.5).

Gruppen udvælger mindst to kilder, som skal være på tysk. Gruppen kan helt eller delvist vælge at anvende kilder fra et af temaerne i tekstopgivelserne.

Gruppen kan forberede præsentationen ved hjælp af et præsentationsprogram. Kun ord fra dispositionen og ikke-levende billeder må indgå i et præsentationsprogram. Dispositionen og den eventuelle

medbragte præsentation er ikke bedømmelsesgrundlag. De indgår ikke i vurderingen af gruppens præstation ved prøven, men er udelukkende et eksaminationsgrundlag. Det er den underskrevne disposition, der er styrende for den del af eksaminationen, der omhandler gruppens præsentation af det selvvalgte emne. Præsentationen fra præsentationsprogrammet kan printes, underskrives og derefter sendes til censor og således fungere som den godkendte disposition.

Gruppens præsentation på prøvedagen kan tage form af en 'traditionel' fremlæggelse, hvor hver elev præsenterer i ca. 2-3 minutter. Det er dog også tilladt at tilrettelægge præsentationen på anden vis og lade kreative/praktiske elementer indgå, såsom rollespil. Det er her vigtigt, at hver elev fortsat får præsenteret lige meget. Det kreative/praktiske element skal have relevans for den mundtlige fremstilling og må ikke interferere med de andre gruppers arbejde.

1.2.4 Prøveoplæg

Læreren udarbejder for hver gruppe et prøveoplæg, som gruppen får udleveret ved begyndelsen af prøven. Prøveoplægget skal være ukendt for gruppen men have en indholdsmæssig sammenhæng med det overordnede lodtrukne tema.

Prøveoplægget har karakter af en samlet opgave og indeholder et passende antal arbejdsspørgsmål samt relevant billedmateriale, links og tekster, og titler fra tekstopgivelserne. Tekstopgivelserne ligger til grund for prøven. Eleverne skal dog ikke overhøres i tekstopgivelserne men inddrage teksterne i relevant sammenhæng. Når titler på tekstopgivelserne fremgår af prøveoplægget, er formålet at minde eleverne om de læste tekster. I prøveoplægget skal der lægges op til, at eleverne kan udtrykke egne meninger og holdninger.

Det anbefales, at prøveoplægget indeholder følgende elementer:

- titel på lodtrukket tema
- titel på selvvalgt emne
- evt. en kort indføring i opgaven
- 3-5 arbejdsspørgsmål
- relevante links/tekster og billedmateriale
- relevante titler fra tekstopgivelserne

Prøveoplægget skal være censor i hænde senest 14 kalenderdage før prøven. Prøveoplægget skal godkendes af censor inden prøven.

1.2.5 Eksaminationen

I løbet af de 2 timer prøven varer, finder følgende sted: udlevering af prøveoplæg med arbejdsspørgsmål, elevernes gruppearbejde, elevernes præsentationer af selvvalgt emne, samtalerunder med lærer og censor, votering og karaktergivning.

Vejledende fordeling af prøvetiden

Tiden kan disponeres på følgende måde:

Samlet tid: 120 minutter	
Ca. 1-5 minutter	Grupperne får udleveret prøveoplægget.
Ca. 90 minutter	Eleverne arbejder i grupperne, grupperne præsenterer og der er samtaler mellem elever, lærer og censor.
Ca. 20-30 minutter	Lærer og censor voterer, og eleverne får deres individuelle karakter, som understøttes med en begrundelse.

Ved prøvens begyndelse får alle grupper omgående udleveret prøveoplægget, som læreren har udarbejdet til hver gruppe med udgangspunkt i deres lodtrukne tema. Umiddelbart herefter giver den første gruppe sin præsentation for lærer og censor. Imens påbegynder de andre grupper arbejdet med det udleverede prøveoplæg.

Indhold i samtalerunderne

I de ca. 90 minutter, hvor eleverne arbejder i grupper, cirkulerer lærer og censor rundt i prøvelokalet mellem grupperne. Eksaminationen struktureres i tre runder.

- **Første runde:** Gruppen giver deres forberedte præsentation med udgangspunkt i det selvvalgte emne på baggrund af dispositionen. Hver elevs del af præsentationen skal sammenlagt vare i ca. 2-3 minutter. Lærer og censor kan stille korte uddybende spørgsmål.
- **Anden runde:** Lærer og censor spørger ind til elevernes arbejde med det udleverede prøveoplæg. Samtalen må gerne omhandle, hvordan eleverne har tænkt sig at tilgå prøveoplægget, dvs. deres metode, og lærer og censor må gerne komme med gode råd og hjælpe eleverne i den rigtige retning.
- **Tredje runde:** Gruppen fremlægger deres besvarelse af prøveoplægget. Lærer og censor har mulighed for at stille yderligere, opfølgende spørgsmål og eventuelt indgå i mere spontan dialog inden for det lodtrukne tema.

Der kan indlægges en fjerde samtalerunde, hvis lærer og/eller censor vurderer, at der er behov for at få opklaret eventuelle usikkerheder i forhold til den efterfølgende individuelle bedømmelse af elevernes præstation.

Tiden, hvor grupperne arbejder selvstændigt og ikke samtaler med lærer og censor, bruges på at arbejde med og besvare arbejdsopgaverne i prøveoplægget. Besvarelsen kan ske gennem søgning på internettet, anvendelse af ordbøger mv. afhængig af prøveoplæggets indhold.

1.3 Hjælpemidler

Alle former for fagspecifikke hjælpemidler må anvendes, så længe det ikke er til gene for andre i lokalet. Internettet må anvendes under hele prøven.

Det er dog ikke tilladt at benytte ChatGPT, WolframAlpha eller andre tekstgenererende chatbot-værktøjer under gruppeprøven, jf. ministeriets generelle retningslinjer for digitale hjælpemidler til folkeskolens prøver. Det er heller ikke tilladt at benytte Google Translate eller lignende oversættelsesprogrammer under prøven, da det er vurderingen, at dette ville stille elever, der aflægger forsøgsprøven, bedre end elever, der aflægger den ordinære prøve i mundtlig tysk.

Særlige prøvevilkår

De i prøvebekendtgørelsen fastsatte regler om prøve på særlige vilkår gælder også for forsøgsprøven.

Læs mere om tilrettelæggelse af prøver på særlige vilkår i vejledningen om særlige prøvevilkår og fritagelse:

<https://www.uvm.dk/folkeskolen/folkeskolens-proever/proevetilrettelaeggelse/proever-paa-saerlige-vilkaar/proeve-paa-saerlige-vilkaar-og-fritagelser>

1.4 Bedømmelse og vurderingskriterier

Forsøgsprøven er en gruppeprøve, men hver enkelt elev bedømmes individuelt og får en individuel karakter ved prøvens afslutning. Bedømmelsen af eleverne i forsøgsprøven følger de prøvekrav, der er fastsat i prøvebekendtgørelsen for mundtlig tysk i hhv. 9. og 10. klasse, og som også benyttes ved de ordinære prøver i mundtlig tysk.

Afholdes forsøgsprøven i **9. klasse** prøves eleverne i at:

- præsentere og dokumentere indsigt i det selvvalgte emne og det lodtrukne tema,
- deltage i en samtale på baggrund af det selvvalgte emne og det lodtrukne tema,
- udtale tysk forståeligt, herunder med en udtale og intonation, der ligner tysk sprogtone,
- udtrykke sig forholdsvis klart i et enkelt sprog og
- anvende viden om kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande.

Afholdes forsøgsprøven i **10. klasse** prøves eleverne i at:

- at præsentere og dokumentere indsigt i et selvvalgt emne inden for et lodtrukket tema,
- deltage i en samtale på baggrund af det selvvalgte emne og det lodtrukne tema,
- tale tysk med en klar og forståelig udtale og intonation,
- anvende grundlæggende sprogbrugsregler, så kommunikationen lykkes og
- anvende viden om kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande.

På begge klassetrin er der først og fremmest fokus på at vurdere elevernes kommunikative kompetencer og færdigheder. I folkeskolen er det vigtigt at huske på, at elevernes sprog er et intersprog, det vil sige "et sprog, der er på vej", både med hensyn til ordforråd, intonation, udtale og sætningskonstruktion. Det vægtes positivt, hvis eleverne er i stand til at anvende strategier som fx at omformulere sig, når de mangler ord. Vægtningen af prøvens enkelte elementer skal bero på en omhyggelig afvejning af elevpræstationens kvaliteter og mangler. Det er i høj grad præstationens kvaliteter, der skal lægges mærke til, frem for manglerne. Der foretages en helhedsvurdering ud fra de opstillede vurderingskriterier for prøven.

I vurderingen indgår elevernes anvendelse af deres viden om kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande. Anvendelse af viden om kultur- og samfundsforhold skal forstås bredt og kan eksempelvis også være, at eleven kan fortælle om kulturelle eller samfundsmæssige forhold, der er meget lig elevens egen kultur (se [bilag 5](#)). Dette vurderes under præsentationen i runde 1, hvor gruppen tager udgangspunkt i tyske kilder, men også under runde 2 og 3.

Vurderingskriterierne er uddybet i forhold til de forskellige karakterer i den vejledende karakterbeskrivelse i [bilag 1](#) og [bilag 3](#) for hhv. 9. og 10. klasse. Vurderingskriterierne er opsummeret i vurderingsskemaet i [bilag 2](#) og [bilag 4](#) for hhv. 9. og 10. klasse.

Efter prøven forlader grupperne lokalet, og eksaminator og censor drøfter præstationen og fastsætter en karakter for hver enkel elev på baggrund af deres notater. Derefter kaldes grupperne ind, én gruppe ad gangen, og eleverne får deres individuelle karakterer ledsaget af en kort begrundelse.

Censor og eksaminator skal opbevare deres notater fra prøverne i tre måneder efter, at eleverne har fået deres karakter, eller en eventuel klagesag er afgjort. Vurderingsskemaet i [bilag 2](#) og [bilag 4](#) for hhv. 9. og 10. klasse kan sammen med eksaminatorens og censors notater bruges som dokumentation.

Samlet vurdering og absolut karaktergivning

Karakterfastsættelsen sker på baggrund af en samlet vurdering af, i hvilken grad præstationen opfylder de mål, som skal bedømmes efter reglerne for uddannelsen. Bedømmelse af præstationer og standpunkter skal ske på grundlag af de faglige mål, der er opstillet for det pågældende fag (absolut karaktergivning).

Præstationen og standpunktet skal bedømmes ud fra såvel fagets eller forløbets formål som undervisningens beskrevne indhold. Der må ikke tilstræbes nogen bestemt fordeling af karaktererne (relativ karaktergivning) (jf. §§ 12-13 i karakterskalabekendtgørelsen).

Bedømmelse ved mundtlige prøver

Under voteringen må kun censor og eksaminator være til stede. Skolens leder kan tillade, at ikke-erfarne eksaminatorer kan overvære en votering.

Karakteren fastsættes efter drøftelse mellem eksaminator og censor.

Ved uenighed

Hvis censor og eksaminator ikke er enige om en fælles bedømmelse, giver de hver en karakter. Karakteren for prøven er gennemsnittet af disse karakterer afrundet til nærmeste karakter i karakterskalaen.

Hvis gennemsnittet ligger midt imellem to karakterer, er den endelige karakter den nærmeste højere karakter, hvis censor har givet den højeste karakter. Hvis censor har givet den laveste karakter, er den endelige karakter den nærmeste lavere karakter (jf. §14 i karakterskalabekendtgørelsen).

1.4.1 Censors rolle

Censor skal:

- påse, at prøverne er i overensstemmelse med målene og øvrige krav i reglerne om faget
- medvirke til at påse, at prøverne gennemføres i overensstemmelse med de gældende regler, herunder nærværende prøvevejledning
- medvirke til at påse, at eleverne får en ensartet og retfærdig behandling, og at deres præstationer får en pålidelig bedømmelse.

Censor skal senest 14 kalenderdage før prøven modtage materialet fra læreren til brug for prøven: tekstopgivelser, prøveoplæg, dispositioner, kilder, praktiske oplysninger vedrørende prøveafholdelsen (dato og tid for prøverne og kontaktoplysninger på læreren), samt information om elever, der aflægger prøve på særlige vilkår.

Censor skal inden prøven godkende prøveoplæggene, som læreren har udarbejdet, og som udleveres ved prøvens begyndelse på prøvedagen.

Eftersom der er tale om en forsøgsprøve, anbefales det, at censor forud for prøven tager kontakt til læreren for en drøftelse af prøvens gennemførelse og afklaring af eventuelle spørgsmål. På den måde afklares eventuelle tvivlsspørgsmål inden prøvens start.

Både censor og eksaminator skal tage notater om præstationen og karakterfastsættelsen til brug for skolens leders behandling af eventuelle klagesager. Notaterne skal opbevares i tre måneder efter bedømmelsen er afsluttet, eller en eventuel klagesag er afgjort.

Nærmere information om censur kan findes i Styrelsen for Undervisning og Kvalitets censorvejledning.

2 Ordliste

Chunks	Flerordsfraser eller korte faste vendinger, fx 'Ich mag', 'Ich mag nicht...', 'Vielen Dank', 'Ich möchte...'.
Multimodal tekst	Betegnelse for tekster, der skaber betydning ved mere end én modalitet, fx ved at kombinere ord, billeder, layout, lyd eller typografi. En multimodal tekst kan fx være en reklamefilm, en hjemmeside, film, musikvideoer og TV-programmer.
Æstetisk tekst	Det, der definerer æstetiske tekster, er deres oplevelsesmæssige kvalitet i forhold til en modtager. Det kan fx være en sang eller et maleri.

Bilag 1 Vejledende karakterbeskrivelse for den mundtlige forsøgsprøve i 9. klasse

Den vejledende karakterbeskrivelse uddyber vurderingskriterierne for forsøgsprøven i mundtlig tysk i 9. klasse i forhold til de forskellige karakterer på skalaen. Vurderingskriterierne er fastsat i prøvebekendtgørelsens bilag 1. Karakteren gives individuelt til hver elev som en samlet bedømmelse ud fra en helhedsvurdering af elevens præstation.

12	10	7	4	02	00	-3
Generelt						
Elevens udtale og intonation er fremragende.	Elevens udtale og intonation er fortrinlig.	Elevens udtale og intonation er god.	Elevens udtale og intonation er jævn og er af og til meningsforstyrrende.	Elevens udtale og intonation er ofte meningsforstyrrende.	Elevens udtale er meningsforstyrrende.	Elevens udtale og intonation er uforståelig.
Eleven udtrykker sig fremragende i et enkelt, sammenhængende, klart og forståeligt sprog.	Eleven udtrykker sig sikkert i et enkelt, sammenhængende, klart og forståeligt sprog.	Eleven udtrykker sig nogenlunde sikkert i et enkelt, sammenhængende, klart og forståeligt sprog.	Eleven udtrykker sig i et enkelt sprog, der er mindre sammenhængende, klart og forståeligt.	Eleven udtrykker sig i et enkelt sprog, der i minimalt acceptabel grad er klart og forståeligt.	Eleven udtrykker sig i et enkelt sprog, der i utilstrækkelig grad er sammenhængende, klart og forståeligt.	Eleven udtrykker sig i et sprog, der er usammenhængende, uklart og uforståeligt.
Elevens anvendelse af viden om kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande er fremragende.	Elevens anvendelse af viden om kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande er fortrinlig.	Elevens anvendelse af viden om kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande er god.	Elevens anvendelse af viden om kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande er jævn.	Elevens anvendelse af viden om kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande er tilstrækkelig.	Elevens anvendelse af viden om kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande er utilstrækkelig.	Elevens anvendelse af viden om kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande er helt uacceptabel.
Præsentation						
Elevens præsentation og indsigt i det selvvalgte emne er fremragende.	Elevens præsentation og indsigt i det selvvalgte emne er fortrinlig.	Elevens præsentation og indsigt i det selvvalgte emne er god.	Elevens præsentation og indsigt i det selvvalgte emne er jævn.	Elevens præsentation og indsigt i det selvvalgte emne er tilstrækkelig.	Elevens præsentation og indsigt i det selvvalgte emne er utilstrækkelig.	Elevens præsentation og indsigt i det selvvalgte emne er helt uacceptabel.
Samtale						
Eleven lytter, reagerer og bidrager til at holde samtalen i gang på fremragende vis.	Eleven lytter, reagerer og bidrager til at holde samtalen i gang på fortrinlig vis.	Eleven lytter, reagerer og bidrager til at holde samtalen i gang på tilfredsstillende vis.	Eleven lytter, reagerer og bidrager til at holde samtalen i gang i mindre grad.	Eleven lytter, reagerer og bidrager til at holde samtalen i gang på tilstrækkelig vis.	Eleven lytter, reagerer og bidrager til at holde samtalen i gang på utilstrækkelig vis.	Eleven lytter, reagerer og bidrager til at holde samtalen i gang på helt uacceptabel vis.
Eleven giver udtryk for meninger og holdninger på fremragende vis.	Eleven giver udtryk for meninger og holdninger på fortrinlig vis.	Eleven giver udtryk for meninger og holdninger på tilfredsstillende vis.	Eleven giver udtryk for meninger og holdninger i mindre grad.	Eleven giver udtryk for meninger og holdninger på tilstrækkelig vis.	Eleven giver udtryk for meninger og holdninger på utilstrækkelig vis.	Eleven giver udtryk for meninger og holdninger på helt uacceptabel vis.
Eleven inddrager relevant viden fra det lodtrukne tema på fremragende vis.	Eleven inddrager relevant viden fra det lodtrukne tema på fortrinlig vis.	Eleven inddrager relevant viden fra det lodtrukne tema på tilfredsstillende vis.	Eleven inddrager relevant viden fra det lodtrukne tema på mindre grad.	Eleven inddrager relevant viden fra det lodtrukne tema på tilstrækkelig vis.	Eleven inddrager relevant viden fra det lodtrukne tema på utilstrækkelig vis.	Eleven inddrager ikke eller slet ikke relevant viden fra det lodtrukne tema

Bilag 2 Vurderingsskema for den mundtlige forsøgsprøve i 9. klasse

Vurderingsskemaet nedenfor opsummerer vurderingskriterierne for forsøgsprøven i mundtlig tysk i 9. klasse. Vurderingskriterierne er fastsat i prøvebekendtgørelsens bilag 1 og uddybet i den vejledende karakterbeskrivelse. Karakteren gives individuelt til hver elev som en samlet bedømmelse ud fra en helhedsvurdering af elevens præstation.

Elevens navn:	12	10	7	4	02	00	-3
Generelt - gælder alle tre samtalerunder							
Eleven udtaler tysk forståeligt med en udtale og intonation, der ligner tysk sprogtone.							
Eleven udtrykker sig forholdsvis klart i et enkelt sprog.							
Eleven anvender viden om kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande.							
Præsentation – særligt første runde							
Eleven præsenterer og dokumenterer indsigt i det selvvalgte emne.							
Samtale – særligt anden og tredje runde							
Eleven lytter og reagerer i samtalen og kan anvende strategier, fx at omformulere sig.							
Eleven deltager i en samtale på baggrund af det selvvalgte emne og det lodtrukne tema.							
Eleven giver udtryk for egne meninger og holdninger.							
Eleven inddrager relevant viden fra det lodtrukne tema.							
Evt. fjerde runde							
Notater							

Samlet karakter:

Notater:

Bilag 3 Vejledende karakterbeskrivelse for den mundtlige forsøgsprøve i 10. klasse

Den vejledende karakterbeskrivelse uddyber vurderingskriterierne for forsøgsprøven i mundtlig tysk i 10. klasse i forhold til de forskellige karakterer på skalaen. Vurderingskriterierne er fastsat i prøvebekendtgørelsens bilag 2. Karakteren gives individuelt til hver elev som en samlet bedømmelse ud fra en helhedsvurdering af elevens præstation.

12	10	7	4	02	00	-3
Generelt						
Eleven taler tysk med en klar og forståelig udtale og intonation, der er fremragende.	Eleven taler tysk med en udtale og intonation, der er fortrinlig.	Eleven taler tysk med en udtale og intonation, der er god.	Eleven taler tysk med en udtale og intonation, der af og til er meningsforstyrrende.	Eleven taler tysk med en udtale og intonation, der ofte er meningsforstyrrende.	Eleven taler tysk med en udtale og intonation, der er meningsforstyrrende.	Eleven taler tysk med en uklar og forståelig udtale og intonation.
Eleven anvender grundlæggende sprogbrugsregler på fremragende vis.	Eleven anvender grundlæggende sprogbrugsregler på fortrinlig vis.	Eleven anvender grundlæggende sprogbrugsregler på tilfredsstillende vis.	Eleven anvender grundlæggende sprogbrugsregler i mindre grad.	Eleven anvender grundlæggende sprogbrugsregler på tilstrækkelig vis.	Eleven anvender grundlæggende sprogbrugsregler på utilstrækkelig vis.	Eleven anvender grundlæggende sprogbrugsregler på helt uacceptabel vis.
Elevens anvendelse af viden om kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande er fremragende.	Elevens anvendelse af viden om kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande er fortrinlig.	Elevens anvendelse af viden om kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande er god.	Elevens anvendelse af viden om kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande er jævn.	Elevens anvendelse af viden om kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande er tilstrækkelig.	Elevens anvendelse af viden om kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande er utilstrækkelig.	Elevens anvendelse af viden om kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande er helt uacceptabel.
Præsentation						
Elevens præsentation og indsigt i det selvvalgte emne er fremragende.	Elevens præsentation og indsigt i det selvvalgte emne er fortrinlig.	Elevens præsentation og indsigt i det selvvalgte emne er god.	Elevens præsentation og indsigt i det selvvalgte emne er jævn.	Elevens præsentation og indsigt i det selvvalgte emne er tilstrækkelig.	Elevens præsentation og indsigt i det selvvalgte emne er utilstrækkelig.	Elevens præsentation og indsigt i det selvvalgte emne er helt uacceptabel.
Samtale						
Eleven lytter, reagerer og bidrager til at holde samtalen i gang fremragende vis.	Eleven lytter, reagerer og bidrager til at holde samtalen i gang på fortrinlig vis.	Eleven lytter, reagerer og bidrager til at holde samtalen i gang på tilfredsstillende vis.	Eleven lytter, reagerer og bidrager til at holde samtalen i gang i mindre grad.	Eleven lytter, reagerer og bidrager til at holde samtalen i gang på tilstrækkelig vis.	Eleven lytter, reagerer og bidrager til at holde samtalen i gang på utilstrækkelig vis.	Eleven lytter, reagerer og bidrager til at holde samtalen i gang på helt uacceptabel vis.
Eleven giver udtryk for meninger og holdninger på fremragende vis.	Eleven giver udtryk for meninger og holdninger på fortrinlig vis.	Eleven giver udtryk for meninger og holdninger på tilfredsstillende vis.	Eleven giver udtryk for meninger og holdninger i mindre grad.	Eleven giver udtryk for meninger og holdninger på tilstrækkelig vis.	Eleven giver udtryk for meninger og holdninger på utilstrækkelig vis.	Eleven giver udtryk for meninger og holdninger på helt uacceptabel vis.
Eleven inddrager relevant viden fra det lodtrukne tema på fremragende vis.	Eleven inddrager relevant viden fra det lodtrukne tema på fortrinlig vis.	Eleven inddrager relevant viden fra det lodtrukne tema på tilfredsstillende vis.	Eleven inddrager relevant viden fra det lodtrukne tema i mindre grad.	Eleven inddrager relevant viden fra det lodtrukne tema på tilstrækkelig vis.	Eleven inddrager relevant viden fra det lodtrukne tema på utilstrækkelig vis.	Eleven inddrager ikke eller slet ikke relevant viden fra det lodtrukne tema.

Bilag 4 Vurderingsskema for den mundtlige forsøgsprøve i 10. klasse

Vurderingsskemaet nedenfor opsummerer vurderingskriterierne for forsøgsprøven i mundtlig tysk i 10. klasse. Vurderingskriterierne er fastsat i prøvebekendtgørelsens bilag 2 og uddybet i den vejledende karakterbeskrivelse. Karakteren gives individuelt til hver elev som en samlet bedømmelse ud fra en helhedsvurdering af elevens præstation.

Elevens navn:	12	10	7	4	02	00	-3
Generelt – gælder alle tre samtalerunder							
Eleven taler tysk med en klar og forståelig udtale og intonation.							
Eleven anvender grundlæggende sprogbrugsregler, så kommunikationen lykkes.							
Eleven anvender viden om kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande.							
Præsentation – særligt første runde							
Eleven præsenterer og dokumenterer indsigt i et selvvalgt emne.							
Samtale – særligt anden og tredje runde							
Eleven lytter og reagerer i samtalen og kan anvende strategier, fx at omformulere sig.							
Eleven deltager i en samtale på baggrund af det selvvalgte emne og det lodtrukne tema.							
Eleven giver udtryk for egne meninger og holdninger.							
Eleven inddrager relevant viden fra det lodtrukne tema.							
Evt. fjerde runde							
Notater							

Samlet karakter:

Notater:

Bilag 5 Beskrivelse af kultur- og samfundsforhold som et element i prøven

Kultur- og samfundsforhold som et element i prøven

Hvordan man skal vurdere elevernes inddragelse af kultur- og samfundsforhold i prøven er ofte til debat. I den sammenhæng er det vigtigt at gøre opmærksom på, at sprogfagets kultursyn er dynamisk, hvilket vil sige, at kulturer udvikles og ændres gennem menneskers handlinger og fortolkninger. Man er desuden medlem af flere kulturer, fx i skolen, i familien, blandt venner og i sportsklubben. Det er derfor vigtigt, at man i undervisningen forsøger at fremme et dynamisk og mangfoldigt syn på kulturer.

Et væsentligt opmærksomhedspunkt er i øvrigt, at vi, og måske særligt unge mennesker, har mange kulturelle fællestræk med andre i den globale verden. Derfor vil man som elev ikke nødvendigvis i en prøvesituation skulle pointere noget, der er anderledes i kulturer i tysktalende lande – eleven kan ligeså vel tale om kulturelle eller samfundsmæssige forhold, der er meget lig elevens egen kultur.

I den forsøgsbaserede gruppeprøve skal eleverne i præsentationsdelen tale ud fra kilder på målsproget og kilder om forhold i tysktalende lande inden for det område, deres præsentation drejer sig om. Ved at eleverne bruger kilderne vil deres præsentation indeholde noget kulturelt og/eller samfundsmæssigt. Det kan enten være noget, der er særligt eller anderledes i nogle tysktalende lande, fx minoriteters kulturelle forhold, hvor eleven evt. kan sammenligne med egen kultur, eller det kan være kilder omhandlende fx unge menneskers fritidsliv, som i høj grad kan minde om elevens eget. I samtalerunderne inddrager eleverne tekstoppgivelserne i relevant sammenhæng, da de ligger til grund for prøven, og dermed vil denne del af prøven også indeholde kultur- og samfundsforhold.

**BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET**
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET